

MYSTERIËN EN UITDAGINGEN
VAN GEBOORTE, LEVEN EN DOOD

een nieuwe mens worden

Rozekruis Pers
www.rozekruispers.com

**MYSTERIËN EN UITDAGINGEN
VAN GEBOORTE, LEVEN EN DOOD**

een nieuwe mens worden

ANDRÉ DE BOER
RENÉ STEVELINK

Rozekruis Pers

www.rozekruispers.com

colofon

Boekontwikkeling Lectorium Rosicrucianum

Illustraties pag 2-3, 19, 177 Truus Waszink (2009)

Grafisch ontwerp en druk Rozekruis Pers, Haarlem

Letter Adobe Chaparral Pro

Papier 90 grams BioTop-3 van Antalis

ISBN 978 90 6732 461 8

© Rozekruis Pers – Haarlem, 2017

Rozekruis Pers

Bakenessergracht 5

2011 JS Haarlem

(023) 532 38 52

info@rozekruispers.com

www.rozekruispers.com

INHOUD

woord vooraf 7

inleiding - 11

DEEL 1 MYSTERIËN VAN GEBOORTE, LEVEN EN DOOD

- 1 het woord aannemen 21
- 2 incarneren op aarde 37
- 3 kringlopen doorzien 53
- 4 verliezen verwerken 71
- 5 de twee tot één maken 87
- 6 talenten gebruiken 103
- 7 vrij komen van begoocheling 121
- 8 het opstandingslichaam verwerven 139
- 9 het eeuwige nu ervaren 157

DEEL 2 UITDAGINGEN VAN GEBOORTE, LEVEN EN DOOD (essays)

- 10 het leven respecteren - ESSAY 1 181
 - 11 geboorten verwelkomen - ESSAY 2 197
 - 12 veroudering accepteren - ESSAY 3 213
 - 13 het bewustzijn verruimen - ESSAY 4 229
 - 14 de liefdewet uitdragen - ESSAY 5 243
 - 15 geluk bevorderen - ESSAY 6 257
 - 16 misleiding voorkomen - ESSAY 7 275
 - 17 het stervensproces begrijpen - ESSAY 8 291
 - 18 de innerlijke tempel bouwen - ESSAY 9 305
- literatuurverwijzingen 317

woord vooraf

Al vele decennia maken we als mensheid een enorme versnelling door. Wat meerdere generaties in het verleden meemaakten, ervaren we nu in één leven. Ontwikkelingen op technisch, medisch, economisch, sociaal, cultureel en politiek terrein gaan razendsnel. We zijn gedwongen om individueel en collectief steeds keuzes te maken want als we dat niet doen wordt er voor ons gekozen.

Als we onze ervaring van de uiterlijke omstandigheden willen veranderen, zullen we moeten gaan werken aan ons innerlijk want de wereld die we uiterlijk ervaren, is een weerspiegeling van ons innerlijk. De uitdagingen waar we als mens van de 21ste eeuw mee te maken hebben, zijn niet te boven te komen met hard werken maar door met het hart te werken. Als mens zijn we nog lang niet af. We zijn wezens in wording, en ware menswording begint vanuit het goddelijke principe in het hart.

Zo komen we bij dat wat wel de kennis van het hart wordt genoemd: gnosis. Dat is een weten van binnenuit. Gnosis is niet voorbehouden aan een bepaalde filosofie of religie. Zij is universeel omdat zij samenhangt met de menselijke ervaring. Er zijn vele stromingen die als gnostiek kunnen worden aangeduid. Die hebben gemeenschappelijk dat de mens wordt beschouwd als een tweevoudig wezen: sterfelijk en eeuwig. Zij leren dat wij een weg kunnen gaan waarbij wij steeds meer gaan leven uit het eeuwige, waardoor wij gaan voldoen aan onze innerlijke roeping en tot een nieuwe mens worden herschapen. Dit boek gaat vanuit een gnostieke visie in op onderwerpen

die voor ieder mens van belang zijn: geboorte, leven en dood. Geboorte is het tegengestelde van dood, maar leven heeft geen tegenpool. Het leven was, is en zal altijd zijn. Het is een mysterie, we zullen het nooit helemaal begrijpen maar we kunnen er wel dieper in doordringen.

Na mijn dood vergaat mijn lichaam, maar wat gebeurt er dan met mijn bewustzijn? Verdwijnt dat ook? Of neemt dat dan juist toe? Zou ik naar de hemel gaan of kom ik weer terug op aarde in een ander lichaam? Waarom leef ik hier op aarde? Wat zou ik hier moeten doen? Dit zijn essentiële levensvragen die overal door mensen worden gesteld, ongeacht hun cultuur, opvoeding, godsdienst of opleiding. Als we zulke levensvragen voortdurend levend houden, dan krijgen we geen antwoorden, maar dan lossen de vragen geleidelijk op en worden we zelf het antwoord.

De wezenlijke vraag is niet of er leven bestaat na de dood, maar of we werkelijk levend zijn voor de dood. Onze visie op leven en dood is bepalend voor de wijze waarop we ons leven vormgeven en ervaren. Als we ons leven serieus nemen, zullen we ook de dood serieus moeten nemen. Leven en dood zijn geen puzzels die we kunnen oplossen, maar mysteriën die we bewust kunnen ervaren zodat ons leven betekenisvoller, intenser en waardevoller wordt.

‘Mysteriën en uitdagingen van geboorte, leven en dood – een nieuwe mens worden’ is het vijfde deel van de *Spirituele teksten bibliotheek*, een serie handreikingen voor mensen van de 21ste eeuw die in hun dagelijkse leven een weg van geestelijke bewustwording en vernieuwing willen gaan. Deze boekenreeks is gebaseerd op zorgvuldig geselecteerde klassieke spirituele teksten en beschouwingen daarover, vanuit de meer dan vier eeuwen oude, levende traditie van de rozenkruisers.

Alle uitgaven van de *Spirituele teksten bibliotheek* zijn geestelijk geïnspireerd, breed georiënteerd en diep geworteld. De boeken

zijn nauwkeurig op elkaar afgestemd zodat ze tezamen een rijk geschakeerd inzicht bieden in de mysteriën van leven, sterven en herleven. Ze bevatten vele aanknopingspunten om met elkaar in gesprek te gaan en zijn dan ook ideaal om er mee te werken in verdiepingskringen.

Dit boek is een vervolg op *'Mysteriën en symbolen van de ziel – een door de geest bezield mens worden'*, dat vooral in het teken staat van eenheid. Op een dieper niveau is alles met alles verbonden. De veelheid die we voortdurend ervaren, komt voort uit de eenheid. Als mens zijn we geroepen om een levende verbinding te zijn tussen de eenheid en de veelheid door zelf een eenheid te worden van geest, ziel en lichaam.

In *'Mysteriën en uitdagingen van geboorte, leven en dood'* staat vrijheid centraal. Wanneer we belemmerende verbeeldingen en gehechtheden kunnen loslaten – dat is een vorm van innerlijk sterven – bereiken we een hoger niveau van vrijheid, waardoor we een grotere bijdrage kunnen leveren aan het grote geheel. Ook komt er dan iets in ons tot ontwikkeling dat eeuwig is en dus niet gebonden aan cycli van opgaan, blinken en verzinken.

In het eerste deel van deze uitgave worden mysteriën van geboorte, leven en dood besproken aan de hand van bijbelgedeelten, steeds geïnspireerd vanuit het omvangrijke oeuvre van J. van Rijckenborgh (1896-1968) en Catharose de Petri (1902-1990), stichters van de *Internationale School van het Gouden Rozenkruis*. Alle hoofdstukken worden voorafgegaan door een citaat uit hun boeken *'Elementaire wijsbegeerte'* en *'Het levende woord'*. Deze publicaties zijn beide samengesteld uit voordrachten die gehouden zijn tussen 1950 en 1980. Aan bod komen niet alleen algemeen bekende begrippen als hel, vagevuur en hemel, maar ook reïncarnatie, karma en transfiguratie.

De bijbelcitaten die zijn opgenomen in dit boek, zijn ontleend aan de *Herziene Statenvertaling* uit 2016. Ook wordt er in dit boek regelmatig geciteerd uit het apocriefe ‘*Evangelie van Thomas*’. Steeds is het nodig dat ontwikkelingen in de samenleving worden gezien vanuit tijdloze en universele wijsheid. Daarom worden in het tweede deel van dit boek praktische en ethische vraagstukken belicht vanuit de spirituele visie die in dit boek wordt ontvouwd.

De kwaliteiten van de dood kunnen ons verrijken wanneer we niet langer krampachtig vasthouden aan materieel, lichamelijk en persoonlijk bezit, en we onszelf openen voor invloeden van de ziel. Dan staan we aan het begin van een weg van zelfinwijding, waarop een onsterfelijk opstandingslichaam tot stand komt en waardoor we verlichting en bevrijding ervaren.

Tot slot willen wij Daniël van Egmond van harte bedanken voor de mooie en diepzinnige overwegingen waarmee hij dit boek inleidt.

Rozekruis Pers,
Doride Zelle

inleiding

DANIËL VAN EGMOND

*Ik geloof aan geen dood: sterf ik alle stonden
dan heb ik telkens weer een beter leven gevonden*

ANGELUS SILESIVS,
Cherubinischer Wandermann I, 30a

Leven en dood zijn mysteriën. Wat betekent dit? Een mysterie is niet een probleem of puzzel waar we een oplossing voor kunnen vinden. Een mysterie heeft een onpeilbare diepte en iedere keer dat we ons er mee bezig houden, neemt onze verwondering toe. Maar, zoals de klassieke wijsgeren ons leerden, verwondering leidt tot wijsheid, terwijl het oplossen van een probleem slechts een toename van onze kennis betekent. Dus als we ons met de Sophia, de Wijsheid, willen verbinden, als we ernaar verlangen door haar bemind te worden (dat is de letterlijke betekenis van het woord filosofie), moeten we ons wel met mysteriën bezig houden.

Waarom zouden we de Wijsheid willen beminnen en door haar bemind willen worden? Ja, wie is zij eigenlijk? Jacob Boehme vertelt ons dat zij ons de poort toont die toegang geeft tot het Paradijs (Drey Principien xx, 40). Alleen via deze poort kunnen we op de juiste wijze de ‘wereld van het licht’ en het eeuwige leven binnengaan. Verschaffen we ons op eigen kracht toegang tot die wereld, dan blijkt zij niet langer een paradijs te zijn. De Alchemische Bruiloft van Christiaan Rozenkruis verhaalt hoe op de tweede dag van Christiaans avontuur velen die niet uitgenodigd waren voor de bruiloft van bruid en bruidegom, over de muren klimmen om

toch in het kasteel te komen. Zij worden uiteindelijk allemaal veroordeeld. Dit verwijst naar de bekende Bijbeltekst:

‘Wie niet door de deur de schaapskooi binnenkomt, maar op een andere plaats inklimt, die is een dief en een rover.’ (Johannes 10: 1)

De Wijsheid moet ons helpen om deze deur te vinden. Forceren wij die met onze eigen handen of op basis van onze eigen kennis, dan zullen wij verstrikt raken in onze eigen denkbeelden, theorieën en illusies.

Al onze kennis over dood en leven kan slechts voorlopig van aard zijn. Zij bestaat uit aardse begrippen die hoogstens een zeer povere schaduw zijn van de volheid van de symbolische werkelijkheid van de hemelen. De mysteriën van leven en dood kunnen niet in gewone taal en met behulp van het gewone denkvermogen doorgrond worden. Proberen we dit toch, dan verengen we ze tot gewone theorieën die niet in staat zijn om ons leven richting te geven. In plaats van dat zij ons toegang verschaffen tot de werkelijkheid van de Wijsheid, sluiten ze ons voor haar af, omdat we immers menen de oplossing van het mysterie reeds te hebben gevonden.

De Wijsheid wijst ons naar boven, maar niet in ruimtelijke zin want zij heeft niets met de chronologische tijd en de fysische ruimte te maken, niets met evolutie of met reizen naar verre sterrenstelsels. Zij wijst naar een andere werkelijkheid en een ander niveau van bewustzijn dan die van ons dagelijks leven. Die werkelijkheid kan daarom niet in gewone begrippen en taal worden gevangen, maar openbaart zich aan ons door middel van oersymbolen die we in alle culturen en authentieke spirituele tradities vinden. Elk van die symbolen is een toegang tot de hemelse werkelijkheid, mits we geleerd hebben ze in ons leven toe te laten. Daarvoor hebben we de Wijsheid nodig. Alleen als zij ons bemint

en wij haar beminnen, leren we symbolen te bevatten in plaats van te begrijpen. Ons begripsvermogen ‘grijpt’ door middel van begrippen een uiterst selectief deel van de werkelijkheid. Ons bevattingvermogen – dat door de klassieke wijsbegeerte het ‘passieve intellect’ werd genoemd – ontvangt en omvat daarentegen de symbolische werkelijkheid en weerspiegelt haar naar ons waakbewustzijn. Doch dan moet ons bevattingvermogen eerst door de Wijsheid wakker gekust worden. Dat vermogen heeft immers met liefde, ontvankelijkheid en het hart te maken. De koortsachtige activiteiten van ons gewone denkvermogen en van onze psyche of persoonlijkheid moeten eerst tot rust zijn gekomen voordat het passieve intellect open gaat om de hemelse, symbolische werkelijkheid te omvatten. Dan zullen de mysteriën zich meer en meer aan ons onthullen – een proces waar nimmer een einde aan komt.

Wij zijn zo vergroeid met onze psyche en ons denkvermogen dat we vergeten zijn dat wij, alleen als zij tot rust zijn gekomen, ontvankelijk genoeg zijn om de Wijsheid te ontvangen. Als we proberen om van binnen stil te worden, merken we al snel hoe gedachten, gevoelens, wilsimpulsen, fantasieën, emoties, enz. komen en gaan, of we dit nu willen of niet. Ja, voor een enkel moment slagen we er soms in om een schijnbare rust te creëren, waarna alles weer in volle hevigheid door ons heen golft. Nu blijkt dat we niet zomaar bij machte zijn om deze stroom te stoppen, moeten we wel constateren dat we gewoonlijk niet zelf de bron zijn van al die gedachten, gevoelens, enzovoort. Dat is een uiterst belangrijke constatering, omdat daardoor ogenblikkelijk de vraag opkomt wie we dan wel zijn, als wij niet degene zijn die gewoonlijk al deze gedachten, fantasieën, wilsimpulsen en dergelijke produceren.

Op velerlei wijzen vertellen de meeste spirituele tradities ons dat we een onderscheid moeten maken tussen de ‘uiterlijke mens’ en de ‘innerlijke mens’. In vrijwel alle middeleeuwse teksten wordt de uiterlijke mens ‘lichaam’ genoemd, met als gevolg dat wij te-

genwoordig menen dat zij daarmee uitsluitend ons biologisch lichaam bedoelen. Op een enkele uitzondering na is dit echter niet het geval; zij bedoelen daarmee dat wat wij tegenwoordig de 'persoonlijkheid' noemen, dus de ondeelbare eenheid van psychische, mentale en biologische processen. De 'innerlijke mens' noemden zij vaak 'ziel' of 'psyche', maar onder invloed van de psychologie van Freud en Jung bedoelen we met deze woorden nu meestal de uiterlijke mens. Zo moeilijk is het om oude teksten goed te begrijpen!

De uiterlijke mens is onafscheidelijk verbonden met de aardse wereld, die niet alleen biologische en fysische, maar ook psychische en mentale processen omvat. Deze uiterlijke mens wordt beheerst door de 'prins van de wereld' en vrijwel al onze gedachten, gevoelens, verlangens, enzovoort, vinden hun oorsprong in diens wereld. Omdat wij ons voortdurend vereenzelvigen met al deze processen, menen wij dat wij onze gedachten, gevoelens en verlangens zijn. Dus als we stil zouden worden, als we zouden ophouden ons met ons gewone denken en onze gewone fantasieën te identificeren, zouden we het gevoel hebben dat we sterven.

De innerlijke mens behoort bij de hemel en leeft daarom voortdurend in een symbolische werkelijkheid, die soms, heel soms, tot ons bewustzijn doordringt, bijvoorbeeld via symbolische dromen of in bepaalde vormen van contemplatie. In beide gevallen is de uiterlijke mens min of meer tot rust gekomen: of hij slaapt, of hij heeft geleerd om zich niet langer met alle zintuiglijke, psychische en mentale processen te vereenzelvigen. Dan is het passieve intellect in staat om de symbolische werkelijkheid die hij omvat aan de uiterlijke mens door te geven. We kunnen dit ook anders formuleren: dan zijn we door de poort van de slaap of door de poort van de contemplatie heen gegaan en mochten we even in het paradijs zijn. Deze hemelse werkelijkheid kan echter alleen tot het be-

wustzijn van de uiterlijke mens doordringen als hij geleerd heeft om met symbolen te leven, om met mysteriën te leven en hij dus niet langer probeert ze te begrijpen met zijn gewone denkvermogen. Want de begrippen die we ontwikkeld hebben, zijn niet in staat om uitdrukking te geven aan de mysteriën die door deze symbolen tegenwoordig worden gesteld.

Tussen de innerlijke en de uiterlijke mens bestaat er een ‘afgrond’ – tenminste, vanuit de uiterlijke mens gezien. De innerlijke mens omvat de uiterlijke mens, maar het omgekeerde is niet het geval. Als onze uiterlijke mens sterft, gaan we daarom nergens naar toe, want de innerlijke mens bevindt zich reeds in de hemelen; het is voor hem echter onmogelijk geworden om zich nog via de uiterlijke mens op aarde uit te drukken. Hieruit volgt dat we bij iedere overgang van de uiterlijke naar de innerlijke mens (en van deze wereld naar het paradijs) een deur door moeten. Voor de uiterlijke mens is dat een vorm van sterven, iedere keer opnieuw. Vandaar dat Angelus Silesius ons oproept om ‘iedere stonde’ te sterven om steeds opnieuw het hemels leven te ontvangen.

Niets is moeilijker dan deze kunst van het dagelijks sterven. Net als alle andere kunsten vraagt dit een voortdurende oefening onder de begeleiding van iemand die al enige stappen in deze richting heeft gezet. Alle authentieke religieuze tradities benadrukken dat het er niet om gaat om uit de wereld weg te vluchten en zo snel mogelijk de hemel te bestormen want dan zijn we als de dieven en rovers van het Johannes Evangelie. Het gaat erom deurwachter te worden, middelaar te zijn tussen hemel en aarde en dus ook tussen de innerlijke en de uiterlijke mens. Alleen zo kunnen we iedere stonde sterven en opnieuw geboren worden. Alleen dan zijn we in staat de mysteriën te omvatten en tegenwoordig te stellen in deze wereld, en anderen te helpen om de juiste poort te vinden. Dan moeten we echter wel filosofen

worden en ons door de Wijsheid laten beminnen, en bereid zijn de moeizame en gevaarlijke reis te ondernemen die Christiaan Rozenkruis in 'zeven dagen' aflegde.

Dit is niet een reis die als doel heeft bewoner van de hemelen te worden, maar een die ons voorbereidt op de belangrijke taak om deurwachter te zijn.

Van welke deur of poort?

Van de poort der mysteriën.

Daniël van Egmond
Bilthoven, juni 2017

*Zoek binding met uw Rozenhart
kom, wek de ziel tot Leven
Volg uwe Roeping, aardse mens,
wees tot uw taak genegen.*

*Laat aan het graf ontstijgen gaan
de Mens van den Beginne.
Daal zelf daartoe de grafkuil in,
bereid u zo van binnen.*

*De Stem die u geroepen heeft,
zij doe u daaglijks sterven,
opdat ook gij zult binnengaan
en de Eeuwigheid verwerven.*

*Op uwe aardse levensgang
volgt 't sterven der naturen:
het niets der levensvuren.*

*Ga daarom nu de Gaarde in,
de Rozenhof! Ga binnen!
En gij die in de Tempel zijt,
ga 't Eeuwig nu verwinnen.*

EENVOUD

Laat mij zijn in de eenvoud
in het evenwicht der ziel
... er geen veelvoud wonen kan
zij is los van 't wentelend wiel.

In 't oogenblik zal de ziel
stijgen ... in 't hoogste steer:
de ene ... opvloten ...
pro ...

DEEL 1 MYSTERIËN VAN GEBORTE, LEVEN EN DOOD

Als een vleugje ...
glijdt het 'ongedachte ...
in het open niets bewustzijn ...
licht uit 't niet-ontstaan 'begin

Eeuwig geeft geen tijdmaat aan,
eeuwigheid is niet verwekt -
zij is één met d'ongebourne-
nimmer door de tijd ont-delt.

Licht uit Gods oneindigheid:
leven door het woord ontstaan:
drie in samenzijn: het eenvoud,
dit 't onzegbare gegaan.

Laat mij zijn dat eenvoud
op het pad dat ik verkoos ...
drie-in-een ... in mijn wezen
geest, ziel en harteroos.

De Logos bewijst zich steeds door middel van zijn schepping en schepsel. En wanneer men nu ontdekt op welke wijze hij zich door zijn schepping en schepsel bewijst, dan realiseert men zich tevens het goddelijk reddingsproces, zoals ook dát zich aan ons wil openbaren.

Zulk een openbaren kan nimmer worden vastgelegd in één boek. Daarom blijft de mens die het pad van de mysteriën betreedt altijd leerling; zijn kennis loopt altijd achter bij de openbaring. En wanneer een student zich vastklampt aan kennis en de openheid voor 'open'-baring mist, dan wordt hij gegrepen door de verstening van het intellectualisme. Het naderen van de wijsheid die bij God is, is een eeuwig voortgaan van horizon tot horizon.

Van de grondlegging van de tijden is er een goddelijke hiërarchie die wordt geopenbaard in en door mensen. Deze god-menselijke hiërarchie bestaat uit entiteiten, die, óf in het grijze verleden staande zijn gebleven in de grote verzoeking, welke de val van de mensheid heeft veroorzaakt, óf sedertdien weer opgeklommen zijn tot hun oorspronkelijke bestemming.

HOOFDSTUK 1

HET WOORD AANNEMEN

SPIRITUELE TEKST: **Johannes 1:1-34**

In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in het begin bij God. Alle dingen zijn door het Woord geworden, en zonder dit Woord is geen ding geworden dat geworden is. In het Woord was het leven en het leven was het licht van de mensen. En het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet gegrepen.

Er was een mens door God gezonden; zijn naam was Johannes. Hij kwam tot een getuigenis, om van het licht te getuigen, opdat allen door hem geloven zouden. Hij was het licht niet, maar was gezonden om van het licht te getuigen.

Dit was het waarachtige licht, dat in de wereld komt en ieder mens verlicht. Hij was in de wereld en de wereld is door hem ontstaan en de wereld heeft hem niet gekend. Hij kwam tot het zijne, maar de zijnen hebben hem niet aangenomen. Maar allen die hem aangenomen hebben, hun heeft hij macht gegeven kinderen van God te worden, namelijk die in zijn naam geloven; die niet uit bloed, niet uit de wil van vlees en ook niet uit de wil van een man, maar uit God geboren zijn.

En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond en wij hebben zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid. Johannes getuigt van hem en heeft geroepen: Hij was het van wie ik zei: deze die na mij komt, is vóór mij geworden, want hij was er eerder dan ik.

En uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen, en wel genade op genade. Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de

waarheid zijn er door Jezus Christus gekomen. Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren zoon, die in de schoot van de Vader is, die heeft hem ons verklaard.

En dit is het getuigenis van Johannes, toen de joden priesters en levieten uit Jeruzalem stuurden om hem te vragen: Wie bent u? En hij beleed en ontkende het niet, maar hij beleed: Ik ben de Christus niet.

En zij vroegen hem: Wat dan? Bent u Elia? En hij zei: Ik ben het niet. Bent u de profeet? En hij antwoordde: Nee.

Zij zeiden dan tegen hem: Wie bent u, opdat wij antwoord kunnen geven aan hen die ons gestuurd hebben; wat zegt u van uzelf?

Hij zei: Ik ben de stem van iemand die roept in de woestijn: Maak de weg van de Heer recht, zoals Jesaja, de profeet, gesproken heeft.

En zij die gestuurd waren, behoorden tot de farizeeën, en zij vroegen hem: Waarom doopt u dan, als u de Christus niet bent, en Elia niet, en evenmin de profeet? Johannes antwoordde hun: Ik doop met water, maar midden onder u staat hij die u niet kent. Hij is het die na mij komt, die vóór mij geworden is, bij wie ik het niet waard ben de riem van zijn sandalen los te maken. Dit gebeurde in Bethabara, aan de overkant van de Jordaan, waar Johannes doopte.

De volgende dag zag Johannes Jezus naar zich toe komen en hij zei: Zie het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt! Hij is het van wie ik gezegd heb: Na mij komt een man die voor mij geworden is, want hij was er eerder dan ik. En ik kende hem niet, maar opdat hij aan Israël geopenbaard zou worden, daarom ben ik gekomen om te dopen met het water.

En Johannes getuigde: Ik heb de Geest zien neerdalen uit de hemel als een duif, en hij bleef op hem. En ik kende hem niet, maar hij die mij gezonden heeft om te dopen met water, die had tegen mij gezegd: Op wie u de Geest zult zien neerdalen en op hem blijven, die is het die met de heilige Geest doopt. En ik heb gezien en getuigd dat hij de zoon van God is.

HOOFDSTUK 1

HET WOORD AANNEMEN

BESCHOUWING

Jij bent een wonder.

Je ademt en je beweegt.

Je neemt waar, je ervaart en je leert.

Je denkt, je voelt, je wilt en je handelt.

Je verlangt, je werkt, je verwerft, je geniet en je ontwikkelt.

*Je droomt, je communiceert, je creëert, je oogst, je evalueert
en je lacht.*

*Je slaapt, je ontwaakt, je wordt verontrust, je worstelt, je verliest
en je huilt.*

Je lijdt, je zoekt, je vindt, je streeft en je volhardt.

Je wordt verwonderd, je bidt, je ontvangt en je dankt.

Je gelooft, je hoopt, en je bemint.

Je sterft en je herleeft.

Jij bent een wonder.

Jouw leven in het hier en nu op moeder aarde is enorm belangrijk. Je leeft hier om voorbereidingen te treffen voor innerlijke doorbraken, zodat het geestelijke licht steeds dieper in je kan doordringen en je doet ervaren dat je een essentieel onderdeel bent van een machtig goddelijk plan dat zich voltrekt van eeuwigheid tot eeuwigheid, dat je diepste wezen deel uitmaakt van een hemelse symfonie, van een kosmische dans en van een stralende vreugde.

Waarom besef je dat nu niet of nauwelijks? Omdat je nog toegesloten bent voor het licht van de geestelijke zon. Daar mag je dankbaar voor zijn, want wanneer het volle licht zich nu in jou zou openbaren, zou dat je huidige leven totaal ontwrichten. Als er

scheurtjes komen in je aurische pantser en er straaltjes van goddelijk licht in je stelsel komen, ervaar je die misschien als onprettig of zelfs pijnlijk. Toch kun je ze zien als een geschenk omdat je jezelf en de wereld daardoor anders gaat zien en er een geheel nieuwe ontwikkeling mogelijk wordt die zich geleidelijk voltrekt: de ontplooiing van het goddelijk potentieel dat nu diep in jou verborgen ligt als een mosterdzaadje, dat mogelijk al is ontkiemd en zal uitgroeien tot een levensboom.

Dit zijn natuurlijk maar woordbeelden die tot zinnen aan elkaar geregen zijn om iets te benoemen van het grote plan dat schuil gaat achter jouw leven en achter alles wat geschapen en nog ongeschapen is. Dat goddelijke plan is een groots mysterie. We kunnen het onmogelijk kennen, maar we kunnen er wel dieper in doordringen zodat we ons leven daarop kunnen afstemmen. Zodra een mens een bepaalde innerlijke rijpheid heeft bereikt, is het meebewegen in de mysteriën van het leven niet alleen mogelijk maar zelfs noodzakelijk, omdat dit in het goddelijke plan besloten ligt.

Goddelijke realiteit

Al meerdere millennia treden er in allerlei culturen mensen op die getuigen van een goddelijke realiteit, en medemensen die daar ontvankelijk voor zijn, aansporen om daarmee contact te maken en daaruit te gaan leven. Die mannen en vrouwen worden aangeduid met benamingen als profeet, apostel, gnosticus en fakeldrager. De werkelijk geestelijke reuzen onder hen worden wel bodhisatva, avatara of messias genoemd. Daarbij kunnen we natuurlijk denken aan personen als Krishna, Boeddha en Jezus, die we kennen uit oeroude heilige geschriften.

Misschien kijk je heel hoog op naar deze wereldleraren. Dat is niet altijd terecht, omdat de overgeleverde levensbeschrijvingen een grote mythische component hebben. We mogen niet vergeten dat dergelijke verslagen, maar ook alle authentieke heilige geschriften bedoeld zijn om het goddelijke in onszelf steeds

krachtiger werkzaam te laten worden, dat de grote wereldleraren ons oproepen om hen na te volgen en dat de geest die zij droegen ook in ons werkzaam kan worden. Jezus, als drager van zulk een geest, zegt tegen zijn discipelen: *'Wie in mij gelooft, zal de werken die ik doe, ook doen, en hij zal grotere doen dan deze.'*

(Johannes 14:12)

Je kunt op je reis door het leven gaan luisteren naar de fluisteringen van Krishna, van je innerlijke meester. Als je consequent aandacht schenkt aan je boeddha-natuur in het stille midden, zal deze zich steeds krachtiger in je gaan openbaren. Je bent geroepen om te ontwaken, zodat de Christusgeest door jou heen kan stralen. De apostel Paulus spoort mensen die bij de grenzen van hun uiterlijke leven zijn gekomen - aangeduid als Efeziërs, grensbewoners - aan om wakker te worden voor de goddelijke werkelijkheid. Hij schrijft aan de gemeente van Efeze: *'Ontwaak, u die slaapt, en sta op uit de doden, en Christus zal over u lichten.'*

(Efeziërs 5:14)

Slaap en dood hebben hier geen betrekking op onbewuste lichaamsrust en een gestorven stoffelijk lichaam, maar op een toestand van bewustzijnsvernauwing waarin de mens niets meer van de goddelijke werkelijkheid ervaart. De woorden slaap en dood zijn hier dus symbolisch bedoeld. Zo kunnen we ook zeggen dat we horende doof zijn, omdat we het goddelijke woord en de harmonie der sferen, die dag en nacht klinken, nog niet vernemen, dat we kreupel zijn, omdat we nog niet kunnen meebewegen in het ritme van de goddelijke wereld en dat we ziende blind zijn, omdat we het goddelijke licht, dat onophoudelijk straalt, nog niet kunnen grijpen.

Dit alles klinkt misschien heel dramatisch. En dat is het ook! Als mensheid hebben we van het leven op aarde een wildernis gemaakt, ook al ziet veel er aan de buitenkant misschien keurig uit.

We zijn empathisch, intelligent, van goede wil en beschaafd. Toch verschillen we in menig opzicht niet zoveel van zoogdieren, zoals de joodse profeet Jesaja op meerdere plekken in zijn bijbelboek suggereert.

Het is confronterend om dat vast te stellen, maar wel heel heilzaam want alleen uit het erkennen en doorleven van onze gebrekkigheid kan er een verlangen naar heelwording ontstaan dat een regeneratieve ontwikkeling op basis van goddelijke kracht mogelijk maakt. Jesaja schetst onze benarde situatie heel beeldend, en is er tegelijkertijd van overtuigd dat herstel mogelijk is als de Geest uit de hoogte neerdaalt.

‘Op het land van mijn volk zullen dorens en distels opkomen, ja, op alle vreugdehuizen in de uitgelaten stad. Want het paleis zal verlaten zijn, het stadsrumoer zal ophouden; Ofel en wachttorens zullen tot in eeuwigheid als grotten zijn, een vreugde voor wilde ezels, een weide voor kudden. Totdat over ons uitgegoten wordt de Geest uit de hoogte. Dan zal de woestijn tot een vruchtbaar veld worden en het vruchtbare veld zal als een woud beschouwd worden. Het recht zal wonen in de woestijn en de gerechtigheid zal verblijven op het vruchtbare veld. De vrucht van de gerechtigheid zal vrede zijn, en de uitwerking van de gerechtigheid: rust en veiligheid tot in eeuwigheid.’ (Jesaja 32 : 13-17)

Grote ingewijden

Jesaja leefde omstreeks de zesde eeuw voor Christus. Dat was een donkere periode en juist daarom stonden velen in meerdere landen open voor geestelijke inspiratie. We zien dan ook dat er in die tijd grote ingewijden optreden die volgelingen om zich heen verzamelen om met hen een spirituele weg te gaan. Boeddha werkte in India en de Griek Pythagoras, die vooral bekend is om zijn stelling over rechthoekige driehoeken, leidde een mysterieschool in Zuid-Italië. Meerdere onderzoekers zijn van mening dat ongeveer tegelijkertijd de grote profeet Zarathoestra in Perzië en de wijze

Lao Zi in China de grondslagen legden voor machtige geestelijke impulsen die tot op de dag van vandaag diep doorwerken en waar we nog steeds dankbaar gebruik van kunnen maken.

Jesaja roept lezers van zijn geschrift in hoofdstuk 40 op om voorbereidingen te treffen zodat er zich een machtige geestelijke ontwikkeling in hen kan gaan voltrekken. Zo'n zevenhonderd jaar later inspireren die woorden de schrijvers van bijbelse evangeliën, en zij leggen de woorden van Jesaja in de mond van de profeet Johannes de Doper, die de komst van Jezus aankondigde en voorbereidde. Jesaja schrijft:

'Een stem van iemand die roept in de woestijn: Bereid de weg van de Heer, maak recht in de wildernis een gebaande weg voor onze God. Alle dalen zullen verhoogd worden, alle bergen en heuvels zullen verlaagd worden; wat krom is, zal recht worden; wat rotsachtig is, zal tot een vlakte worden.

De heerlijkheid van de Heer zal geopenbaard worden, en alle vlees tezamen zal het zien, want de mond van de Heer heeft gesproken. Een stem zegt: Roep! En hij zegt: Wat moet ik roepen? Alle vlees is gras en al zijn goedertierenheid als een bloem op het veld. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest van de Heer erover blaast. Voorwaar, het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af, maar het woord van onze God bestaat voor eeuwig.' (Jesaja 40:3-8)

Deze tekst is niet zomaar een mededeling, maar een invocatie, een oproep. Het gaat hier, evenals bij de meeste gedeelten uit de Bijbel en andere heilige geschriften, om een krachtformule die iets in de mens wakker kan roepen, waardoor de Geest uit de hoogte in de mens kan neerdalen. God kan in ons werkzaam worden. Dat kunnen we nog herkennen in de inscriptie op de zijkant van Nederlandse 2-euro munten: God zij met ons. Het is een gebrekkige vertaling van de naam Immanuël, waarover Jesaja schrijft *'Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een zoon baren en*

hem de naam Immanuël geven.’ (Jesaja 7:14). Een betere vertaling van Immanuël luidt: God is in ons. God is hoog boven ons verheven en stijgt ver uit boven onszelf en de wereld van ruimte en tijd, hij is transcendent. Maar tegelijkertijd is hij ook in ons – immanent – als een latente goddelijke vonk die kan opvlammen.

Voor talrijke theologen die zich hebben laten verblinden door de cultureel-filosofische en intellectuele stroming uit de achttiende eeuw die bekend staat als de verlichting, was dat zo ongeveer de grootste ketterij. Zij namen de bijbelteksten vooral letterlijk en bouwden op basis van rationele redeneringen – symbolisch op zand – huizen van dogmatiek. Onmondige toehoorders volgden slaafs de instructies van hun preekheren en hebben mede daardoor gedurende vele generaties heel wat leed teweeg gebracht.

Er werd onderwezen dat wij in zonden ontvangen en geboren zijn, dat we tot niets goeds in staat zijn en dat alleen de genade van Jezus Christus ons kan redden. In zekere zin had men gelijk, maar innerlijk begrip ontbrak en waarheid werd boven goedheid gesteld. Doordat de aanduiding ‘zonde’ geheel ten onrechte uitsluitend werd opgevat als slechtheid in morele zin en het ene nodige beperkt aanwezig was – de liefde die boven alles is – zijn er heel wat mensen opgezadeld met belemmerende conditioneringen en helaas ook met religieuze trauma’s.

Het doel missen

Het Griekse woord voor zonde (hamartia) is ontleend aan boogschieten en betekent zoiets als het missen van het doel en niet goed gericht zijn. Zonde is dus meestal geen slechtheid in morele zin, maar onwetendheid en ongevoelendheid. De profeet Hosea schrijft daarom: *‘Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is.’* (Hosea 4:6) Profeten zoals Elia, Hosea, Jesaja en Johannes de Doper maken mensen bewust van hun zondige staat-van-zijn zodat zij ernaar gaan verlangen om daar iets aan te doen, om hun paden recht te maken en de juiste gerichtheid te verwerven en te behouden.

Tallozen verlangen naar wereldvrede en strijden om die te bereiken. Die inzet zal niet vruchtbaar zijn zolang de werkzaamheid niet voortvloeit uit de Geest. Van Jezus verwachtte men dat hij alle problemen op aarde zou oplossen. Dat is echter niet zijn opdracht. Hij is niet gericht op het bewerkstelligen van uiterlijke veranderingen in de wereld, maar op het bevorderen van innerlijke transformaties in de mensen als gevolg van het ontwaken van de slapende goddelijke vonk in hen. Daarom zegt hij nadrukkelijk: *'Mijn koninkrijk is niet van deze wereld'* (Johannes 18:36)

In Nederland en andere West-Europese landen beginnen vanaf de jaren zestig van de vorige eeuw de kerken hun greep op de gelovigen te verliezen. De waterstromen van Aquarius en de adem van de Geest spoelen de op zand gebouwde huizen van verouderde dogmatiek weg, de heuvels in de woestijn worden geslecht tot een vlakke en op het vruchtbare veld ontspruit jong groen dat zal uitgroeien tot een weldadige boomgaard.

Uit diverse onderzoeken blijkt steeds weer dat de kerken in het westen weliswaar leeg lopen, maar dat een groot percentage van de bevolking zeker niet atheïstisch is en zelfs behoefte heeft aan zingeving, spiritualiteit en inspiratie op basis van heilige geschriften.² De zoekende mens van de 21ste eeuw staat open voor ontmoetingen waarin het geloof centraal staat, maar heeft over het algemeen weinig behoefte om dat te doen binnen bestaande instituties.³ Instituties kunnen heel waardevol zijn, maar hebben van nature de neiging om veel vast te leggen en de aandacht primair te richten op de instandhouding van systemen die in het verleden goed functioneerden. Alles verandert echter voortdurend, alles stroomt, panta rhei. Zodra de leden van een sprankelende spirituele of religieuze gemeenschap niet meer leven en werken in het levende heden, gaat er geen bevrijdende werkzaamheid meer uit van die groep. Dan treedt er stagnatie op, verstening, waardoor de Geest zich terugtrekt.

Jezus heeft geen instituut opgericht. Hij verzamelde mensen om zich heen om op kleine schaal gezamenlijk een spirituele weg te gaan, los van de gekristalliseerde orthodoxie van de farizeeën en schriftgeleerden in zijn tijd, maar wel op basis van aspiratie die gevoed wordt door heilige geschriften die tot stand kwamen binnen authentieke spirituele tradities. Degenen die geen aandacht meer besteden aan de traditie, kunnen gemakkelijk verdwalen, omdat ze de landkaarten niet kennen, richtingaanwijzers niet opmerken of negeren, en niet geleerd hebben te werken met hun innerlijke kompas.

De eerste christenen werden aangeduid als ‘aanhangers van de weg’. In het bijbelboek Handelingen van de apostelen komt deze aanduiding meerdere malen voor. Het jonge christendom wordt dus in verband gebracht met het gaan van een spirituele weg, een manier van leven met een dynamisch element: bewegen, een richting volgen, vernieuwen. Jezus beschouwt zichzelf als de weg naar de Vader want hij zegt: *‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven.’* (Johannes 14:6). En ook: *‘Ik en de Vader zijn één.’* (Johannes 10:32)

Richting geven aan je leven

Dit boek is bedoeld om je in staat te stellen richting te geven aan je leven op basis van een innerlijk verlangen naar vervulling. We verzoeken je dringend om niet zomaar alles voor waar aan te nemen wat we overdragen, maar om de overwegingen te volgen en na te gaan in hoeverre ze weerklank bij je vinden. Lezen of luisteren zonder doorvoelen en doordenken is als eten zonder verteren. En om nog maar even bij deze vergelijking te blijven: tijd en rust nemen om symbolisch steeds opnieuw te eten is noodzakelijk om te komen tot geestelijke bewustwording en vernieuwing.

Centraal in dit boek staat het onvergankelijke Leven, waarmee je contact kunt maken en op basis waarvan je de dood kunt overwinnen. Niet de dood van je fysieke lichaam, want die is onvermijdelijk, maar je momentele onvermogen om te leven vanuit de godde-

lijke wereld, het domein waarover Jezus zegt: 'Het koninkrijk van God is binnen in u.' (Lucas 17:20) en dat Jesaja uitdrukt in de naam Immanuël, God in u.

In 'Mysteriën van geboorte, leven en dood' gebruiken we bepaalde gedeelten uit de Bijbel als een kader om het een en ander te zeggen over de spirituele weg die je kunt gaan. We hadden ook gedeelten kunnen kiezen uit andere heilige geschriften van de mensheid, zoals de Upanishads, de Bhagavad gita, de Daodejing, de Dhammapada, de Gâthâ's van Zarathoestra of de gnostieke christelijke en hermetische geschriften die in 1945 zijn gevonden in Nag Hammadi in Egypte.^{4,5,6,7,8,9}

Toch hebben we voor dit boek heel bewust gekozen voor de Bijbel, want deze is sterk verankerd in onze cultuur en geen enkel ander heilig boek maakt de spirituele weg zo duidelijk. Een aanzienlijk deel van de huidige mensen op aarde heeft in vorige incarnaties geleefd binnen joods-christelijke tradities. Hun ervaringen daarmee zijn opgetekend in de microkosmos die ze nu bewonen, zodat ze nu bewust of onbewust affiniteit hebben met het jodendom en/of christendom. Van de Bijbel gaat een machtige werkzaamheid uit die intens kan worden ervaren.

Jan van Rijckenborgh, één van de oprichters van de School van het rozenkruis, schrijft daarover in zijn boek 'De belijdenis der rozenkruisers broederschap' het volgende.¹⁰

'Of u de Bijbel exoterisch of esoterisch leest, u komt onder de diepe bekoring van deze geweldige magie. Gewaad en wezen zijn tot een volschone eenheid gegroeid en u moet deze dingen kennen, deze dingen weten, om tot de christelijke mysteriën te kunnen toetreden. Zelfs de Bijbel als boek, als verschijning, is van zeer uitzonderlijke kracht. Wat is nu een boek, een dicht boek in uw boekenkast? Een dode massa. Niet echter uw Bijbel!

Patiënten, die geplaagd worden door astrale krachten, weten met ons hoe het open boek een beschermende magische cirkel trekt. Daarom is de bijbelse terminologie mede voorwaarde voor onze verkondiging,

en er is geen ander heilig boek ter wereld, dat een dergelijke invloed manifesteert.

Een eenvoudige ziel, die hongert naar wijsheid, naar verlossing uit bange stonde, komt reeds door het lezen van de Bijbel, al is hij nagenoeg zonder begrip, onder de bekoring, onder de invloed van zijn magische krachten. En zij verwerklijken aldus een aanzicht van wat wij noemen het geloof. 'Al was uw geloof zo klein als een mosterdzaadje, u zou bergen kunnen verzetten.'

Van welk geloof is hier sprake? Geloof in een of andere terminologie? Natuurlijk niet. Hier is sprake van het geloof in Christus, die niet maar een idee is, maar een kracht, die het gehele wezen van ons bestaan beheerst, overheerst. Deze kracht nu heeft zich aan ons geopenbaard in een bepaald gewaad. Een gewaad dat niet door ons is gemaakt, maar door de heren van het lot, die aan een ieder datgene geven, wat voor de geestelijke ontwikkeling nodig is.'

De meerderheid van geciteerde teksten in dit boek komen, zoals eerder aangegeven, uit de 'Herziene Statenvertaling' uit 2016.¹² We gaan daarbij uit van de volgende negen standpunten over de Bijbel.

1. De bijbelboeken zijn, evenals andere heilige geschriften, geschreven door mensen die door de Geest bezield waren om spirituele bewustwording en vernieuwing te bevorderen.
2. Niet alle bijbelgedeelten zijn voor de huidige mens even belangrijk en waardevol.
3. In de Bijbel is slechts een fractie van de mysteriën van het leven geopenbaard. Sindsdien zijn er veel meer openbaringen geweest en er zullen nog vele volgen, omdat de mens zich ontwikkelt. Jezus zegt daarom: *'Nog veel heb ik tegen u te zeggen, maar u kunt het nu niet dragen. Maar wanneer die komt, de Geest van de waarheid, zal hij u de weg wijzen in heel de waarheid.'* (Johannes 16:12-13)
4. Het goddelijke manifesteert zich niet alleen in heilige geschrif-

ten van de mensheid, maar vooral ook in de natuur en in de mens. Religie kan daarom niet los worden gezien van wetenschap en kunst.

5. Nogal wat bijbelteksten zijn in het verleden door kopiïsten en vertalers bewust of onbewust aangepast of verminkt om bepaalde doelen te bereiken.¹³
6. De waarheid kan nooit volledig in vormen worden uitgedrukt. Daarom wordt er in veel bijbelteksten gebruik gemaakt van symboliek, die op meerdere manieren juist kan worden begrepen. Symbolen maken het mogelijk om iets te kunnen zeggen over de goddelijke realiteit waar de zintuigen en het verstandelijke denken geen toegang toe hebben.¹⁴
7. Veel bijbelteksten zijn niet bedoeld als informatie, maar als invocatie of oproep. Door ze vanuit de juiste gerichtheid uit te spreken of te beluisteren worden goddelijke krachten opgeroepen die in de mens werkzaam kunnen worden. De apostel Paulus schrijft in dit verband: *'De letter doodt, maar de Geest maakt levend.'* (2 Korinthe 3:6)
8. Bijbelteksten kunnen bijdragen aan groei van het innerlijke begrip op basis waarvan leiding kan worden gegeven aan het eigen leven en eventueel ook aan dat van anderen. De psalmdichter formuleert dit als: *'Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad.'* (Psalm 119:105)
9. Wie zich afstemt op een bepaald bijbelgedeelte, ervaart mogelijk iets van het hoge bewustzijnsniveau van waaruit het is ontstaan.

Een gedeelte uit de Bijbel waarvan een enorme kracht uitgaat, is onmiskenbaar de proloog van het *'Evangelie van Johannes'*: de eerste achttien verzen. Het is een compendium: het hele spirituele pad ligt erin besloten. Lees of beluister deze samenvatting van het heelal eens een week of langer iedere dag en ervaar wat dat met je doet. Als je dat wat veel vindt, kun je je beperken tot de eerste vijf

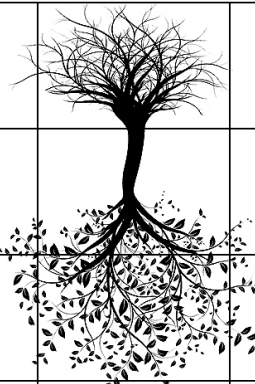
verzen want alleen die al zijn van een uitzonderlijke diepgang. Leer ze uit je hoofd, zodat je ze altijd bij je hebt. Dan sluit je ze in je hart en gaat er een transformerende werking van uit. Dan begrijp je ook waarom ‘uit het hoofd leren’ in de Engelse taal ‘learning by heart’ wordt genoemd.

Het goddelijke scheppingsplan

In de proloog van het *‘Evangelië van Johannes’*, het meest gnostieke evangelië in de Bijbel, wordt meerdere malen gesproken over het Woord of de Logos. Daaronder zouden we het goddelijke scheppingsplan kunnen verstaan. Als je het Woord aanneemt, wil dat zeggen dat je je inspant om het menselijke stelsel dat je bewoont, geschikt te maken om mee te werken aan de uitvoering van het goddelijke plan en zo deelgenoot te worden van de God-menselijke hiërarchie of universele Broederschap. Die bestaat uit de engelenscharren en de menselijke entiteiten die ofwel nooit gevallen zijn ofwel de bevrijdende weg naar het verloren vaderhuis met succes zijn gegaan.

In de eerste dertien verzen van de proloog van het *‘Evangelië van Johannes’* kunnen we dezelfde zevenvoudige structuur herkennen als in de scheppingsmythe in Genesis 1, en die is toegelicht in hoofdstuk 6 van het boek *‘Mysteriën en symbolen van de ziel.’*¹⁴ Beide bijbelgedeelten gaan over schepping en herschepping van jouw diepste wezen, van de microkosmos die jij nu bewoont. Iets daarvan is schematisch weergegeven in *afbeelding 1*. Daarin staan ook de zeven ik ben-uitspraken van Jezus uit het Johannes-evangelië vermeld.¹⁵ Het zou te ver voeren om dit hier nader toe te lichten.

We besluiten deze eerste beschouwing van het boek *‘Mysteriën en uitdagingen van geboorte, leven en dood’* met de magistrale eerste vijf verzen van de proloog van het Evangelië van Johannes. Ze gaan onder andere over de ontwikkeling van het volledige menselijke stelsel dat jij momenteel bewoont en dat nu gereed is om te worden herschapen.

1. Vader wereld van de geest conceptie van de goddelijke gedachte idealiteit ignis	het Woord 1 ik ben de ware wijnstok		kinderen Gods 7 ik ben de opstanding en het leven
2. Zoon wereld van de ziel werken met de goddelijke gedachte vitaliteit flamma	leven 2 ik ben de weg, de waarheid en het leven		het waar- achtige licht 6 ik ben het licht der wereld
3. Heilige Geest wereld v.d. persoonlijkheid realisatie van de goddelijke gedachte realiteit materia	licht der mensen 3 ik ben de deur		Johannes 5 ik ben de goede herder
4. de wereld van het lichaam incarnatie van de goddelijke gedachte lichamelijkheid mater			licht in de duisternis 4 ik ben het brood des levens

afbeelding 1: schepping en herschepping in het Johannes evangelie

'In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in het begin bij God. Alle dingen zijn door het Woord geworden, en zonder dit Woord is geen ding geworden dat geworden is. In het Woord was het leven en het leven was het licht van de mensen. En het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet gegrepen.' (Johannes 1:1-5)

